

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁ Γεώργιος Ματθαιόπουλος ἐγεννήθη τὸ 1873 ἐν Πειραιεῖ, υἱὸς τοῦ ἐν τῇ ἐκεῖ τότε λειτουργούσης Σχολῆ τῶν Εὐελπίδων ὑπηρετοῦντος ἀξιωματικοῦ Θεοδώρου Ματθαιοπούλου καὶ τῆς Σμαράγδας Ματθαιοπούλου, τὸ γένος Μπέλλου. Εἶναι ἀδελφὸς τοῦ ὑποστρατήγου Δημητρίου, τοῦ ὑποναύαρχου Ματθαίου, ἀμφοτέρων ἀποβιωσάντων, καὶ τοῦ βιομηχάνου Σωτηρίου.

Τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς διήκουσεν ἐν Πειραιεῖ, μετὰ τὸ πέρασ δὲ τούτων ἀπῆλθεν εἰς Ζυρίχην τῆς Ἑλβετίας, ὅπου εἰσῆλθε κατόπιν διαγωνισμοῦ εἰς τὴν Χημικὴν Σχολὴν τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Πολυτεχνείου.

Ἐκεῖ ἔσχε μεταξὺ ἄλλων καθηγητῶν καὶ τὸν ἔξοχον θεωρητικὸν Hantzsch, διδάσκοντα ἀνόργανον καὶ ὄργανικὴν χημείαν, τὸν διακεκριμένον τεχνολόγον Lunge, διδάσκοντα βιομηχανικὴν χημείαν καὶ τεχνικὰς ἀναλύσεις, τὸν διάσημον Treadwell, διδάσκοντα ἀναλυτικὴν χημείαν καὶ οὕτως διετέλεσεν ἰδιαιτέρος βοηθός, τὸν σοφὸν Heumann, διδάσκοντα ἀναλύσεις τῶν τροφίμων κ.ἄ.

Ἐκ τοῦ Πολυτεχνείου ἀπεφοίτησε διπλωματοῦχος χημικὸς μηχανικὸς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1895.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1896 ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ζυρίχης, ἐπὶ τῇ βάσει ἐργασίας του «Zur Kenntnis der α-Halogenketoxime». Ἡτύχησε δὲ νὰ ἐργασθῆ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐκείνῳ ὑπὸ τὸν πολὺν Werner. Διὰ τῶν ἐργασιῶν του οὐ μόνον ἀνεκαλύφθησαν δέκα περίπου νέα σώματα, ἀλλὰ καὶ παρεσκευάσθη σειρά νέων σωμάτων, διὰ τὰ ὅποια ἄλλοι χημικοί, ἐν οἷς καὶ ὁ Hantzsch, κατὰ σύμπτωσιν ἐργαζόμενοι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, εἶχον ἀποφανθῆ καὶ δημοσιεύσῃ εἰς τὰ Berichte der Deutschen Chemischen Gesellschaft ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν οὔτε εἰς ἕλην, οὔτε ἐνδιαμέσως καὶ παροδικῶς κἂν νὰ παραχθῶσι. Καὶ ἐνῶ οὕτως εἶχον ἀποφανθῆ, παρεδέχθησαν κατόπιν τὴν ὑπὸ τοῦ Ματθαιοπούλου γενομένην ἀνακάλυψιν, ἔκτοτε δὲ καὶ ἀναγράφονται τὰ σώματα ταῦτα εἰς τὰ εἰδικὰ συγγράμματα.

Αἱ ἐργασίαι αὗται ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ Berichte der Deutschen Chemischen Gesellschaft.

Ἄμα τῷ πέρατι τῶν σπουδῶν του, προσεφέρθησαν εἰς τὸν Ματθαιόπουλον δύο θέσεις, ἡ μία μὲν ἐν Παρισίοις ἐν τινι χημικῷ ἐργοστασίῳ, ἡ ἄλλη δὲ ἐν Ζυρίχῃ, καὶ δὴ ὑπὸ τὸν Lunge, ὅστις τὸν ἐξήτησεν ὡς βοηθόν του. Ὁ Ματθαιόπουλος ὅμως ἠρνήθη ἀμφοτέρως καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἐργασθῆ εἰς τὴν πατρίδα καὶ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς αὐτήν.

Ἄμα ὡς ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας προσελήφθη παρὰ τοῦ Χρηστομάνου ἐπὶ βραχὺ ὡς ἀναπληρωτῆς τοῦ ἀσθενοῦντος ἐπιμελητοῦ τοῦ Χημείου, κατὰ δὲ τὸ 1899 διωρίσθη ἐπιμελη-

Ἄπο τοῦ 1904 μέχρι τοῦ 1912 διετέλεσε Πρόεδρος τῆς Φυσιολογικῆς Ἐταιρείας, ἐπέ-
τυχε δὲ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην σειρὰν μέτρων ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῶν σπουδῶν τῶν φυσι-
κῶν μαθημάτων, καὶ ἰδίᾳ τῆς Χημείας, ἐν Ἑλλάδι, ὡς καὶ ὑπὲρ τῶν διδασκόντων τὰ μαθή-
ματα ταῦτα.

Διὰ προσωπικῶν του ἀφ' ἑτέρου ἐνεργειῶν κατὰ τὸ 1909 παρὰ τῷ τότε Ὑπουργῷ
τῶν Οἰκονομικῶν Ἀθ. Εὐταξίᾳ ἐπέτυχε τὴν πρόσληψιν χημικῶν εἰς τὰ τελωνεῖα καὶ τὴν ἀνα-
διοργάνωσιν τοῦ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐν περιορισμένῳ κύκλῳ ἐργαζομένου Χημείου
τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

Ἦσαν αἱ ἐπιτυχίαι αὗται οἱ πρῶτοι μεγάλοι σταθμοὶ τῆς προαγωγῆς τῆς Χημείας
ἐν Ἑλλάδι, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Κράτους, τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ κλάδου τῶν Χημικῶν.

Τὸ 1912 διορίσθη τακτικὸς καθηγητῆς τῆς Ὄργανικῆς Χημείας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανε-
πιστημίῳ καὶ μετὰ βραχὺ διευθυντῆς τοῦ Ἐργαστηρίου τῆς Ὄργανικῆς Χημείας, τὸ ὁποῖον
αὐτὸς ἴδρυσεν καὶ διοργάνωσεν. Ἡ δρᾶσις αὐτοῦ ὡς καθηγητοῦ ἀναγράφεται λεπτομερῶς
ἐν τοῖς ἐπομένοις εἰς εἰδικὸν κεφάλαιον.

Κατὰ τὸ πανεπιστημιακὸν ἔτος 1919 - 20 διετέλεσε κοσμήτωρ τῆς Φυσικομαθηματικῆς
Σχολῆς, κατὰ δὲ τὸ 1928 - 29 Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου.

Κατὰ τὰ ἔτη 1918 καὶ 1921 - 1923, κενωθείσης τῆς ἔδρας τῆς Βοτανικῆς, ἀνέλαβε τὴν
διδασκαλίαν καὶ τοῦ μαθήματος τούτου, ὡς καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκείου ἐργαστηρίου.
Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1920 - 21 ἐδίδαξε Φαρμακευτικὴν Χημείαν, ἀναλαβὼν συγχρόνως καὶ τὴν
διεύθυνσιν τοῦ Φαρμακευτικοῦ Χημείου μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου καθηγητοῦ.

Διετέλεσε πολλάκις μέλος τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου, ἀπὸ δὲ
τῆς ἀναδιοργάνωσός αὐτοῦ κατὰ τὸ 1931 διατελεῖ Πρόεδρος αὐτοῦ.

Ἄπο τοῦ 1913 διατελεῖ μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου.

Εἶναι Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τοῦ Λαϊκοῦ Νοσοκομείου.

Ἰδρυσεν τὸ Κεντρικὸν Χημικὸν Ἐργαστήριον τὸ 1920 καὶ διηύθυνεν αὐτὸ μέχρι τῆς
καταργήσεώς του τὸ 1929.

Ἐπανελημμένως διετέλεσε Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν.

Διετέλεσε σύμβουλος τῆς Γεωργικῆς Ἐταιρείας καὶ τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς.

Ἄπο τῆς ἐν ἔτει 1899 ἰδρύσεως τοῦ Ὁμίλου Ἐκδρομῶν διατελεῖ Πρόεδρος αὐτοῦ.

τῆς ἐν τῷ Παθολογικῷ Ἀνατομείῳ τοῦ Πανεπιστημίου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐδίδαξε Φυσιολογικὴν Χημείαν καὶ Χημείαν τῶν οὖρων μέχρι τοῦ 1912.

Παραλλήλως ὁ Ματθαιόπουλος εἰργάσθη εἰς τὴν βιομηχανίαν. Πρῶτος αὐτὸς ἐν Ἑλλάδι παρεσκεύασεν ἕξ ἐπιτοπίων πρώτων ὑλῶν διθειάνθρακα, τὸ ἀπαραίτητον αὐτὸ προϊόν διὰ τὰς ἐθνικὰς μας βιομηχανίας τῆς πυρηνελαιουργίας καὶ τῆς συναφοῦς σαπωνοποιίας. Ἔνεκα ὅμως τοῦ πολέμου τῶν ἐργοστασίων τῆς Ἑσπερίας καὶ τῆς μὴ ὑποστηρίξεως ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ἠναγκάσθη μετὰ μακρὸν ἀγῶνα νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν αὐτήν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν πρῶτος αὐτὸς ἐν Ἑλλάδι παρεσκεύασεν ἀμυλοσάκχαρον ἕξ ἀμύλου γεωμήλων. Μόλις ὅμως ἤρχιζε νὰ ἀποδίδῃ καρπούς ἡ τοιαύτη βιομηχανία, ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία ἐπέβαλεν ἐπὶ τοῦ ἔξωθεν εἰσαγομένου ἀμύλου φόρον βαρύν, αὐτὸ τοῦτο ἀπαγορευτικόν. Καὶ ὁ Ματθαιόπουλος ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτήν.

Βραδύτερον ἀνέλαβε τὸν δι' ἀσετυλίνης φωτισμὸν τοῦ Ἀργινίου. Ὀλίγον μετὰ τοῦτο ἐτίθετο φόρος ἐπὶ τοῦ ἀνθρακασβεστίου.

Τὸ 1905 ἀνηγορεύθη ὑφηγητῆς τῆς Χημείας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκ 452 σελίδων συγγράμματός του «Ἀνάλυσις τῶν οὖρων μετὰ εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ἀναλυτικὴν Χημείαν». Τὸ σύγγραμμα τοῦτο, ὅλως πρωτότυπον κατὰ τὰς κρίσεις τῶν εἰδικῶν, συνειδέθη κατ' ἴδιαν μέθοδον, περιέχει δὲ τὰ ἀποτελέσματα ἰδίων ἐρευνῶν. Ἡ προτασσομένη εἰσαγωγή εἰς τὴν Ἀναλυτικὴν Χημείαν εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐπιστημονικὸν περὶ ἀναλύσεως γενικὸν μέρος. Περὶ τοῦ ἔργου τούτου ἐγράφησαν πολλὰ καὶ ἐν τῷ εἰδικῷ καὶ ἐν τῷ καθημερινῷ τύπῳ, ἔτυχε δὲ λίαν τιμητικῆς ὑποδοχῆς κατὰ τὴν ὑποβολὴν του εἰς τὴν οἰκίαν Σχολὴν ἐπὶ ὑψηγείᾳ.

Ὡς θέμα τοῦ ἐναρκτηρίου του ὡς ὑφηγητοῦ μαθήματος ἔλαβε τὸ περὶ θεωριῶν τῆς ὕλης, ἐξέδωκε δὲ τὸ μάθημα, ἰσχυρῶς ἐπηυξημένον, εἰς βιβλίον. Εἰς αὐτό, μετὰ ἐκτεταμένην καὶ λεπτομερῆ ἀνασκόπησιν τῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀναπτυχθεισῶν θεωριῶν περὶ τῆς ὕλης, πραγματεύεται ἐκτενέστατα τὰς νέας θεωρίας. Ἀποτελεῖ τὸ βιβλίον τοῦτο τὴν πρώτην παρ' ἡμῖν πλήρη μονογραφίαν τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διατυπωθεισῶν θεωριῶν.

Συγχρόνως ἤρχισε τὰς σπουδαιότητας ἐρεῦνας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων, καὶ δὴ πρῶτον ἐπὶ τῆς φυσιολογικῆς συστάσεως τοῦ γάλακτος τῆς ἀγέλαδος. Τὰ τῶν μελετῶν αὐτοῦ τούτων, τὰς ὁποίας ἐσυνέχισεν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, ἀναγράφονται λεπτομερῶς ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ τοῦ παρόντος τεύχους.

Περαιτέρω καθώρισε τὸ ἰσοδύναμον βᾶρος τῆς τυρίνης, αἱ τιμαὶ τοῦ ὁποίου ἐκνυμνῶντο πολὺ κατὰ τὰς ἐργασίας μεγάλων ἐπιστημόνων. Ἀπέδειξε τὸ ἐσφαλμένον τῶν προγεγενηστέρων μετρήσεων καὶ καθώρισε νέον ἰσοδύναμον βᾶρος τῆς τυρίνης. Τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἐδημοσίευσεν ἑλληνιστὶ εἰς τὸ Δελτίον τῆς Φυσιολογικῆς Ἑταιρείας καὶ γερμανιστὶ εἰς τὸ περιοδικὸν *Zeitschrift für analytische Chemie* τοῦ Fresenius.

Ταῦτοχρόνως ἐπενόησε καὶ ὑπέδειξε μέθοδον ἀκριβεστάτην καὶ ταχυτάτην πρὸς ποσοτικὸν προσδιορισμὸν τῆς τυρίνης, διὰ τῆς ὁποίας εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐντὸς ὥρας πολλοὶ προσδιορισμοὶ παραλλήλως. Τὴν σπουδαιότητα τῆς μεθόδου δύναται τις νὰ κρίνῃ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὴν μέχρι τότε ὑπάρχουσαν μίαν καὶ μόνην μέθοδον τοῦ διασήμου καθηγητοῦ Horre-Seyler ἀπαιτοῦντο ὑπὲρ τὰς 24 ὥρας διὰ τὸν προσδιορισμὸν αὐτῆς, καὶ δὴ ἀπὸ ἐπιστήμονα ἐξησηκόμενον. Καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἐδημοσίευσεν ταῦτοχρόνως ἑλληνιστὶ καὶ γερμανιστὶ εἰς τὰ αὐτὰ περιοδικά.

Τὸ 1908 καὶ τὸ 1909 ἀπεστάλη ὡς ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους εἰς τὰ ἐν Γενεύῃ καὶ Παρισίοις συνελθόντα Συνέδρια πρὸς καταστολὴν τῶν νοθειῶν τῶν τροφίμων, ἐκλεγείς ἀντιπρόεδρος αὐτῶν καὶ πρόεδρος εἰδικοῦ τμήματος. Καὶ περὶ τούτων ἀναγράφονται κατωτέρω λεπτομερέστερον.